

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 80.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 24 April.

În zilele trecute am fost luat notiță despre aceea, că ar fi bine ca și românii să se misce și să dea dovadă, că și ei mai trăesc pe acest pământ.

Să vedem acum, cum înțeleg frații maghiari mișcarea respective acțiunea românilor.

Le-ar plăcea fără îndoială, ca noi românii să ne punem pe terenul legal, dar fără nici o rezervă, fără nici o condiție și fără de a ne afirma ca români, începând dela comună până la legislativă.

Conceptul lor despre acțiunea noastră, a românilor, este de tot greșit, și noi datori suntem, să ne facem reflecșiunile noastre la dorințele maghiare, ca nu cumva să se creadă, că noi am înțelege înțtrarea noastră în acțiune așa, în comune să alegem notari maghiari, în municipii membri maghiari și la dietă deputați maghiari.

Noi prin intrarea în acțiune am înțeles tot d'una, ca să ne orgahisăm și să căutăm ca prin comune, prin comitate și la dieta țerei să alegem bărbați, cari să-i doară de noi, de neamul nostru, să se promoveze în mod limpede și rezolut cauzele noastre românesce, ear încât nu am putea alege pretutindenea astfel de români, să concurem cu votul nostru, ca să se aleagă oameni onești, oameni cu principii sănătoase, oameni, cari să vadă în cetățean cetățean, ear nu numai domni și slugi.

În chipul acesta am dori noi ca să intrăm în acțiune și dacă această acțiune le este binevenită fraților maghiari bine, dacă nu, atunci noi cedăm bucuros terenul altora cu alte vederi ca ale noastre. S'ar înșela rău frații maghiari și și românii aceia, cari ar crede, că noi înțelegem acțiunea românească asemenea cu o capitulare a tuturor drepturilor noastre de cetățeni.

Voim să se scie, că nu suntem mulțumiți și nu putem fi mulțumiți cu amplexiații, cari nu sciu limba poporului și aduc hotărâri greșite pe basa tălmăcirilor a vre unui servitoriu neghiob de cancelarie, voim să se scie, că nu ne place cum umblă dl ministru Trefort cu noi, cu scoalele noastre și cu ajutorul nostru de stat, destinat pentru preoțimea cea valoroasă și meritată, și voim în fine să se scie, că noi nu voim, ca cu răsturnarea ordinii sociale să ajungem la drepturile de cetățeni, ci cu luptă dreaptă în parlamentul țerei de am fi unul ori doi nu este rușinea noastră, ci a acelora cari ne pun pedeci, ca să nu putem fi mai mulți alegători după dreptul nostru, după averea noastră și intelighința noastră, ear nu după nasceri, un drept, care un popor cavalier cum se țin ungurii ar trebui să-l refuze, ca să nu și atragă odul celorlalți cetățeni asupra lor.

Cetim în Țările maghiare, că deja cercurile ce maiorități însemnate românesce sunt designate pentru candidați unguri! Cine i-a invitat să le fie deputați, cui și-au spus programele, noi nu scim, destul că la Abrud, Ighiu, Ocna-Sibiului, Vințul de jos, Vințul de sus, etc. deja rolele sunt împărțite și acum români nu au să facă altceva, decât să meargă la urnă și să sancționeze și preamărească pe cei denumiți în mod oficios de deputați dietali pe 5 ani, ca apoi să le aducă legi contra intereselor lor.

Dintre toate rapoartele câte le cetim, încă nu am vădut pe nici un vice-comite să și fi adus aminte, că în Transilvania mai locuesc și alegătorii români și trebuie ținut cont de ei, ci ca și când lucrul s'ar înțelege de sine a designat candidați guvernamentali ori opoziționali, aceea nu împoartă, numai să fie maghiari, cari cu vederile lor nu pot să represinte pe români nici interesele lor.

Constatăm, că acest rău își are isvorul seu în decretarea resistinții passive, ca cel mai rău mijloc ales de a lăsa pradă pe alegătorii români neorientați în mâinile organelor dela administrațiune.

Va veni un timp, când vom avea lipsă de popor, și atunci îl vom afla nedisciplinat, neorientat, ba chiar și corupt de cei ce și fac merite din falsificarea opiniilor publice și din vênarea de suflete.

Nu mai atunci vom vedea derderile ce le-am înduraf, numai atunci vom vedea ce luptă gigantică

ne va costa până vom întări rëndurile cele rărîte, și până se vor deda oamenii a vedea să nu fie scoși din listele electorale, căci acum sciind, că și așa nu au să aleagă în cele mai multe locuri alegătorii români au fost cu sutele lăsați inadins afară, ear naționalistii nostri cei patentați au închis ochii la aceste manevre făcute cu intențiune de a ne prezenta în ochii lumii ca popor sêrac, prost și neindreptățit la exercitarea drepturilor de cetățeni.

Atunci vom judeca mai bine și posteritatea își va da verdictul seu în linise, însăși direcțiunea urmărită de noi a fost conform cu dorințele poporului român și cu interesele lui bine pricepute.

Revista politică.

Jurnalele parisiene, cari apără mult principiile, de cari este condus guvernul actual frances sunt tare îngrijate de o eventuală crisă ministerială în cabinetul din Paris. Ele, laudând iscusința ministrului de externe, Flourens, căruia i-a succes să descope un contract d'acum deșce ani, pe basa căruia regimului german i-a fost posibil ca să elibereze pe Schnaebelle, și astfel incidentul dela Pagny în loc să aducă ceartă între Franca și Germania după cum se aștepta, a adus ear liniște, și prin aceasta s'a întărit foarte mult pozițiunea cabinetului Goblet. Totuși este un pericol, ce amenință tare ministerul, și care provine dela ministrul Dauphin, căci din ținuta acestui bărbat se poate esca o crisă ministerială, în care cas, pacea europeană devine problematică, deoarece după cum se poate observa, e posibil, să se formeze un ministeriu, care să aibă cu totul alte vederi înlăuntru și în afară, și care condus de alte principii ușor să se poate întempla ca actuala stare de lucruri să se schimbe cu totul.

De când cu arestaterea comisariului frances, regimul frances e foarte prevădătoriu. După cum se vestesc din Paris, el a adresat o circulară tuturor oficianților dela granițe, ca să fie cu mare precauțiune și cu multă corectitate să și poarte oficiul. Cât pentru afacerea cu Schnaebelle, după cum constată „Polit. Coresp” Rusia a observat o absolută rezervă și a arătat multe simpatii Franciei pentru ținuta obiectivă și liniștită.

Formarea noului ministeriu italian a dat ansă presei oficioase germane d'ataca necontentin în zilele din urmă vederile acestui ministeriu, cu scop de al face să se conformeze ținutei vechiului ministeriu, și d'a țină strins la alianța germano-italiană austriacă. Acum Țările oficioase nu mai ved nici un pericol în Crispi, care ocupă portofoliul de externe a lui Robilant, de oarece acum Crispi nutrește aceleași simpatii pentru alianță. Ce cuprinde în fond aceasta alianță, nu se scie pozitiv, de oarece clausele ei sunt cu desăvârșire secrete; numai chiar în „Nuova autologia” scrie un mare diplomat, că Italia n'a intrat în alianța austro-germană, decât în contra Rusiei.

După o depeșă din Roma ministrul de războiu italian a înaintat camerei un proiect de lege militar, în care se espune, că în local celor 12 reg. de art. campestre să se formeze 24 de reg., apoi să se mai formeze 8 companii artilerie de fortărețe și de țermuri și 9 baterii de munte. Trupele de geniu să se înmulțească cu 12 companii, ear cavaleria încă cu două regimente, cari îndată să se și instrueze; apoi să se înființeze mai multe scoli militare. Ministrul pretinde pentru înarmarea acestora un credit estra-ordinar de 12 mil., și 2 1/2, milioane pentru procurarea de cai.

În cestiunea bulgară, după cum i-se scrie „Coresp. Polit.” lucrurile se desvoaltă în ascuns. Proiectele rusesce compuse de o comisiune ministerială rusă se desbat în Constantinopol, asupra desbaterilor însă se păstrează cel mai strict secret. Se așteaptă audiența ambasadorului Nelidov la sultanul, pentru ca pertractările să urmeze cu mai mare succes. Agentul bulgar Dr. Vulcovi a declarat marelui vizir, că dacă pertractările vor fi neavorabile Bulgăriei; bulgarii vor lua o atitudine hotărâtoare.

După cum anunță o depeșă din Constantinopol, Poarta la urgarea sa de a primi scire din partea regimului engles asupra evacuării Egiptului, regimul engles i-a răspuns prin Sir H. D. Wolff, că trupele englese vor părăsi Egiptul până de acum în cinci ani. Sultantul supărat, a Țis, că această evacuare se trăgănează „ad calendas graecas.” Până atunci situațiunea politică se poate schimba așa, că Englitera să și întărească pozițiunea ei în această țeară, încât să nu o mai poată silii nime a și retrage trupele din Egipt. E zădărnice lucru dar a mai discuta despre neutralizarea Egiptului. Turcia va căuta alte mijloace de a și ajunge scopul.

Sinodul archidiecean.

Sedința a VII-a, ținută la 18/30 April.

Sedința se deschide la 9 oare a. m. Se cetesc protocolul ședinței premergătoare, și Se autentică.

Se prezentează:

a) rugarea sinodului parochial din Turda, pentru ca realitățile cumpărate ca porțiune canonică din fondul „Rudolfin” să se lase în folosința parochului;

b) rugarea protopresb. Romul Crainic din Dobru, pentru un ajutoriu de 200 fl. pe seama scoalei de acolo.

Se predau comisiunei petiționare.

La ordinea Țilei se pune raportul comisiunei bisericesce.

Raportorul aceleia dep. Petru Truța, raportează asupra raportului general al consistoriului archidiecean ca senat bisericesc, și fiindcă acest raport este deja distribuit între deputații sinodali, propune: ca să se privească de cetit, și să se primească de basă la desbaterea specială.

Se primesce și raportul se aclude la protocol.

Intrând în desbaterea specială a raportului comisiunea punct de punct propune: a se lua spre sciință pe lângă următoarele observări:

a) ce privește stirpirea concubinatelor, consistoriu să se însărcineze, ca și în viitoriu se desvoalte toată energia pentru stirpirea concubinatelor,

b) referitoriu la trecherile religioase se constată, că consistoriu a făcut la timp pașii necesari pentru asigurarea averei bisericesce, și să însărcinează consistoriu, că și pe venitoriu în casuri obveniende cu toată energia se facă pașii de lipsă în aceasta privință.

c) ce se atinge de ajutoarele din fundațiunea „Șaguna,” consistoriu să însărcinează, ca pe venitoriu se supravegheze, ca conform dispozițiilor testamentare, suplicile intrate pentru ajutoare să se resoalve și expedeze cu posibila grăbire.

Toate acestea propuneri se primesc.

Tot comisiunea bisericească prin același raportor, raportează

a) asupra raportului consistorial, prin care se transpune concludul congresual referitoriu la înființarea unei academii teologice metropolitane, și comisiunea propune: Sinodul află de necesari înființarea unei academii teologice metropolitane, și spre acest scop consistoriu să însărcinează, ca toate actele referitoare la acest obiect, să se aștearnă congresului pentru mai departe afacere.

Dep. Iosif Pușcariu arătând, că deși idea e salutară, dar între împiegurările actuale nu e realizabilă și nici nu vede o necesitate imperativă, ce ar reclama jertfe estraordinari, pe când sunt alte lipse cu mult mai întefitoare de acoperit, pentru aceea densus susține propunerea consistoriului de următoriu cuprins: Deși idea de a înființa o academie teologică pentru întreaga metropolie ar fi de mare folos, și ar contribui la ridicarea prestigiului preoților, totuși la aceea ar trebui să se premergă o dotațiune corespunzătoare a preoților care până acumă nici pe departe nu s'a ajuns. Afară de aceea modalitatea propusă pentru înființarea unei academii teologice după care archidieceana ar trebui să cedeze

ansa încercărilor proselitistice, sau din cauza purtării necorespunzătoare a unor organe bisericesci, ce în unele cazuri, și cari s'ar putea mișcarea prin metropoliei seminarul seu, ear archidieceasa pentru calificarea clerului seu de rând ar trebui se trimită pe candidații sei la Arad spre calificare, — fac din capul locului imposibilă înființarea academii proiectate deocamdată, și nu află nici o necesitate pentru aceasta.

Punându-se la vot se primesc aceasta propunere .
b) asupra propunerii dep. R. Crainic referitoare la ținerile tîrgurilor în ziua de sărbători etc. (veți Nr. 41 Tel. Rom.) comisiunea propune: aceasta propunere se transpune Escel. Sale Dlui arhiepiscop și metropolit pentru competență afaceri.

La aceasta cestiune se desvoltă o dezbateri interesantă. Mai întâiu ia cuvîntul propunătorul dep. R. Crainic și arată, că încă la anul 1884 a asternut în calitate de protopresbiter la un oficiu pretorial din comitatul Huniădoarei o recercare în acest obiect, la care abia în anul trecut a primit un răspuns, că aceasta afacere s'a transpus vice-comitetului, de unde însă până astăzi n'a primit nici o rezoluție; arată cazuri concrete, unde oamenii din loc și împrejur, în loc de a merge la biserică preferesc a merge la tîrg și prin crîșme, și astfel biserică rămîne goală, ceea ce numai efect demoralizatoriu poate se aibă; e evident dară, că pentru moralitatea publică aceasta impregiurare e foarte stricăcioasă, pe când dacă tîrgurile s'ar ține în ziua de lucru nime nu și ar lăsa lucru, ca se și pierdă timpul pe la tîrguri în zădar. Din aceste impregiurări amintite p' scurt aci, ușor se pot deduce consecințele, ce nu pot fi altele decît, o decadință atât materială cît și morală, pentru aceea, recomandă ven. sinod, ca se și primească propunerea.

Presidiul observă, că aceasta cestiune e de interes general. Dl dep. Crainic s'a provocat numai la impregiurările din ținutul unde se află dsa, pe când tot astfel se întîmplă și în alte părți, și numai suferi îndoială, că acest rău pretinde o urgentă sanare și crede, că chiar și pentru guvern va fi binevenită o reprezentățiune în aceasta materie, la compunerea unei eventuale legi în aceasta privință, dar tocmai considerând, că cestiunea e de un interes general pentru întreaga biserică noastră, nu află acomodată propunerea comisiunii, cestiunea ar trebui bine studiată și generalizată totodată.

Dep. Iosif Pușcariu apreiind vederile înaltului presidiu propune: a se transpune aceasta propunere consistoriului pe lângă îndrumarea, ca se și adune date din toate părțile archidiecesei și apoi se vină cu raport în aceasta privință la sinodul din anul viitoriu.

Dep. S. Dragomir susține, că cestiunea e urgentă și ar trebui totodată a se reflecta și la impregiurarea, că atât în afaceri iudiciale cît și administrative se se observe și din partea amplotaților de stat sărbătorile noastre, căci astăzi nu se iau în nici o considerare. Pe ziua de sărbători se pun și de pertractări, licitațiuni, și altele, ce conturbă sințul de pietate al creștinului.

Dep. P. Cosma încă le recunoaște toate gravimile — așa dîcînd — aduse de antevorbitori de adevărate, ba merge mai departe, și constată, că chiar nici legislațiunea țerii nu respectează sărbătorile noastre. Aduce cazuri concrete, și încât și aduce aminte un proiect de lege de mare interes pentru noi, — proiectul pentru introducerea limbii maghiare în scoalele populare — așa desbătut chiar a doua ziua de Paști, la care a fost necesită se iee parte și archiereii nostri. Acțiunile judecătorești ce se pun pe ziua de sărbătoare se pot ataca cu excepțiuni de nulitate numai cele puse pe vre-o sărbătoare rom. catolică; dar afară de acestea impregiurări mai sunt și altele, ce toate demostrează o desconsiderare totală a religiunii noastre, pentru aceea dînsul e de părere și propune: că aceasta cestiune se se generalizeze la toate punctele prin cari se agravează biserică noastră.

Dep. T. Herman află de suficiente datele amintite aici și e evident, că cestiunea privește pe întreaga biserică noastră, pentru aceea face propunerea: ca aceasta cestiune se se înainteze deadreptul la congres.

Dep. R. Patîța află de prisos, a se mai amîna regularea acestei afaceri prin transpunerii încoace și încolo, noi avem se ne îngrijim numai de interesele bisericii noastre din archidieceasă, și nu va fi unul dintre noi, care se nu recunoască, că starea lucrului e așa după cum s'a accentuat aici, și ori ce date sunt de prisos, pentru aceea propune: consistoriul archidieceșan se îndrumă ca în numele sinodului archidieceșan se facă pași de lipsă la locurile competente, pentru respectarea Duminecilor și sărbătorilor

Punându-se toate propunerile una câte una la vot, se primesc propunerea dep. R. Patîța.

În fine, tot comisiunea bisericească prin raportul seu P. Truța, din considerare, că în biserică noastră în timpurile mai recente s'a ivit în unele cazuri decadință morală între credincioșii bisericii noastre și comisiunea atribuie acest fenomen trist

propagandei altor confesiuni, cari cu corupțiuni ba leale se încearcă a întoarce pe credincioșii nostri dela legea strabună, dar în mare parte o atribuie la unii din preoții nostri de credință slabă, ce numai prin îmbunătățirea stărei materiali și pe lângă acestea disciplinarea preoției precum și prin visitațiunile canonice cât de dese, precum și prin precizarea incompatibilității ocupațiunii preoției noastre s'ar putea delătura, din acest incident comisiunea propune:

Sinodul află de lipsă a atrage atențiunea Escel. Sale Dlui arhiepiscop și metropolit asupra acestor impregiurări și-l roagă, să nusească după buna înțelepciune, a afla mijloacele și a dispune, ca acest rău se se delătura, să se susțină auctoritatea, demnitatea bisericii noastre în genere buna credință și neclătită alipire către biserică a credincioșilor nostri, în specie, ca fie-care creștin de confesiunea noastră cu frica lui Dîșu și cu dragoste se se apropie către sânta noastră maică biserică.

Dep. Dr. Ilarion Pușcariu ar fi așteptat dela comisiune, ca vedîndu-se îndemnată a veni cu o astfel de propunere, să și fi luat o basă mai sigură. Încât pentru cauzele stricăcioase, ce vin din afară recunoaște și dînsul aceste impregiurări sinistre, dar încât privește scăderile, ce se atribuie preoției preste tot, nu numai că nu consimte cu părerile comisiunii, dar afirmă cu toată siguritatea, că clerul nostru în privința morală stă cu o mulțime de procente mai bune ca mai înainte. Ce privește dotațiunea preoției, apoi aceasta intrădevăr, că nu numai că nu e corespunzătoare, dar în cele mai multe cazuri se poate privi, ca o adevărată jertfă a servi pentru o dotațiune atât de slabă. Cu toate acestea nu poate consimți cu propunerea comisiunii, sunt ele remedii mai domestice pentru sanarea rîului, și nu e de lipsă ca fără motive grave să aruncăm în largul lumii, o umbră atât de tristă asupra preoției noastre, pentru aceea face propunerea: a se trece la ordinea zilei preste propunerea comisiunii.

Presidiul observă, că nici dînsul nu poate consimți cu motivarea comisiunii, deși cu durere trebuie se constate, că în timpul din urmă se face us din partea clerului de o prea mare libertate în mai multe privințe, și aceasta nu numai din partea clerului mai inferior, ci chiar și din partea clerului mai inteligent; cu toate aceste însă verdictul din propunere este prea esagerat.

Dep. Ioan Popea, află cauza decadinței moralității în impregiurarea, că se țin prea puține predici din partea preoților, pentru aceea dînsul e de părere, că se se pună mai mare pond pe ținerea prediciilor în biserică.

Dep. P. Cosma, observă antevorbitorului, că nu se poate trage la îndoială, că predicile n'ar avea înflință asupra religiosității și moralității, nu trebuie perdit însă din vedere, că în biserică noastră cel mai mare pond se pune pe rit, care efulpt cu evlavie recerută intrădevăr, că și produce cel mai bun efect asupra creștinilor. Predicile se pot aplica cu succesul dorit numai la anumite ocațiuni, d. e. la înmormântări, botez, cununii și alte funcțiuni bisericesci. La alte confesiuni, scim, că aproape întreg serviciul Dăeșc constă numai din predică, și dispun tot odată și de un cler mai binecualificat, dar cu toate acestea nu se poate susține, că în privința religiosității ar sta mai bine decît noi, ba poate că în privința concubinatelor cu deca de procente stau mai rău. Vorbitorul află cauza rîului în curentul materialistic și ateistic de astăzi, și în indolența statului față de moralitatea publică. Ce pond pune statul pe religiune se vede și de acolo, că în planul de învîmînt este luată religiunea numai ca studiu extraordinar, va să dîcă, cine vrea învață religiunea, cine nu vre nu o învață. O altă impregiurare ce contribuie mult la decadința morală este și sistemul militar de astăzi, ce împedecă încheerea căsătoriilor până la un anumit timp. Dar dintre toate impregiurările mai demoralizatoriu e curentul proselitistic de astăzi, ce se sprijinesc în mod indirect și de organele statului chiar, ear unele biserici dau așa dîcînd premii pentru vînera de credincioși; există fundațiuni și reuniuni cu acest anumit scop, pe când biserică noastră nici când n'a făcut proselitism, și astfel în aceste impregiurări zace rău, dar nu în popor sau în preoția noastră, pentru aceea vorbitorul propune: ca sinodul să și exprime regretul față de confesiunea, care vînează după proseliți corumpînd poporul cu bani și alte mijloace neiertate, ear unde organele noastre bisericesci poartă vina, acelea se se disciplineze.

Dep. Ioan cav. de Pușcariu delcară, că în ceea ce privește idea ca atare este de acord întru toate cu comisiunea, dar în privința formei recomandă următoarea motivare și stilizare a propunerii: din îngrijire că credincioșii bisericii noastre se nu decadă în privința religiosității și moralității sale din visitațiuni canonice mai dese, prin disciplinarea celor culpabili și prin îmbunătățirea stărei materiali a preoților propune:

Sinodul a. chidieceșan atrage atențiunea Escel. Sale Domnului arhiepiscop și metropolit asupra acestor impregiurări, cu rugarea ca să dispună cele posibile pentru prevenirea și vindecarea acestor aparițiuni stricăcioase.

Presidiul încă declară, că consimte atât cu motivarea cît și cu propunerea dlui dep. I. cav. Pușcariu, și ar ruga și pe Onorata comisiune să și acomodeze atât motivarea cît și propunerea conform acestei propuneri. Observă totodată dlui dep. P. Cosma, că este în contra esprimării de regret față de confesiunile, ce fac prosetism, pentru că este știut, că aceste confesiuni nici n'au altă chemare, decît a face propagandă pentru convertirea altor credincioșii la confesiunea lor; aceasta este un lucru cunoscut din vechime, ear nu o aparițiune nouă, care se avem a o întimpina cu regrete numai acum.

Revocându-se dep. Dr. I. Pușcariu propunerea, la cererea președintelui comisiunii bisericesci se suspinde pe câteva minute ședința pentru de a se consulta asupra modificării propunerii făcute de comisiunea bisericească.

Se primesc.

După deschiderea ședinții raportul substituit, deputatul Gerasim Candrea declară în numele comisiunii, că comisiunea este învoită a primi de a sa atât motivarea cît și propunerea făcută de dl dep. I. cav. de Pușcariu, ceea ce punîndu-se la vot se primesc cu unanimitate.

(Va urma.)

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Brașov, 12/24 Aprilie, 1887.*) Domnule Redactor! Sunt vesel, căci mi se oferă ocaziune a ve comunica câte o nouă mișcare mai însemnată din activitatea neobosită a unora dintre cele mai vigorose corporațiuni naționale de aici din Brașov. Există aici o societate de lectură a sodalilor români, carea este efulscul cunoscutei „Asociațiuni pentru sprijinirea învîțăcelor și meseriașilor români“ opere ale stimulatului d. paroch și catechet Bartolomeiu Baulescu. „Societatea de lectură a sodalilor români“ din timp în timp concertează și amusează în modul cel mai satisfăcător și demn de toată lauda atât pe societatea înaltă, cît și pe popor. Lucrările culturale, cu cari se indeletnesc dîlnic zeloșii nostri sodali le presintă publicului în formă de producțiuni, cari devin din ce în ce tot mai atrăgătoare și mai bine cercetate. O producțiune de felul acesta a avut loc Luni în 6 Aprilie a. c. a doua ziua de Paști în sala hotelului Nr. 1, cu următorul program:

1. „Potpourri românesci“ musică.
2. „Luntrașul“ de Chipec, corul sodalilor.
3. „Furnicile, albinele și muștele“ poezie de G. Grandea, declamată de dl V. Brailiță.
4. „Eată ziua“ imn compus de W. Humpel, corul sodalilor.
5. „Hora Transilvaniei“ de Kraus, musică.
6. „Crisa de bani“, comedie într'un act de D. G. Georgian, jucată de membrii societății.
7. „Cântecul Martei“ de Leoban, musică.
8. „Întoarcerea rîndunelei“, poezie de I. Ne-nișescu, musică de I. Mureșan, corul sodalilor.
9. „Valurile Dunării“ vals de Ivanovicu, musică.

Corurile sodalilor au fost foarte bine executate; ceea ce dovedește un interes și un zel neobosit din partea sodalilor, deși posedă cunoștințe musicale numai rudimentare, totuși pot ajunge la o frumoasă abilitate și precisiune în cântare. Cântările au fost conduse cu bun succes de dl Nagy. Declamațiunea încă a fost bine executată.

Piesa teatrală a fost jucată cu toată precisiunea: ceea ce servește de laudă conducătorului moral al aceleia. Atât sodalii, cari au jucat ca dame cît și cei ce au avut rolul bărbaților și ai amozilor precum și fata de casă: Floarea și-au jucat rolurile lor cu toată siguranța și cunoștința de lucru; aceasta a potențat în mare măsură interesul, prin care a fost ținut publicul privitor în încordare continuă până la fine. Diletanții au fost rechemati pe scenă prin aplauzele nesfîrșite ale publicului. Piesele musicale au fost executate cu cel mai bun succes de trupa dlui Ion Sibian, numit și Gălușcă. Toate piesele d-sale au fost aplaudate cu multă afecțiune, multe au trebuit să se repeteze, ba o horă a fost repetată și a treia oră.

După producțiunea a urmat dans până după 5 oare dimineața. Petrecerea se caracterizează printr'o afecțiune foarte intimă între participanții de toate categoriile.

E caracteristic și vrednic de toată considerarea spiritul, ce domnesc în întreg organismul corporațiuni meseriașilor nostri de aici, împreună cu toate instituțiile ei laterale. Urmele progresului ei sunt așa de pronunțate și îmbucurătoare, încât nu poți rămîne nesimțitor față de apreiurile, ce i se cuvin.

*) Din lipsă de spațiu întîrziată.

Până în anul trecut „Asociațiunea pentru sprijinirea înfăptuirii și meseriașilor români” a avut de a se lupta cu fel de fel de greutate; cu impedimentele opuse la întărirea statului, cu slaba sprijinire din partea publicului român, cu lipsa de mijloace, etc. etc. — și cu toate acestea a făcut progrese foarte îmbucurătoare, fără de cari această instituție nici că ar fi avut vre o valoare.

Această valoare a devenit însă cu atât mai mare pentru poporul nostru, cu cât este constat, că asociațiunea a îndeplinit cu cea mai ageră prevedere problemele cele mai vitale pentru recerințele noastre naționale: S'au răspândit cu pași repezi meseriile între popor chiar pe lângă cele mai mari jertfe; s'a cultivat gustul poporului pentru îmbrățișarea meseriilor prin diferite mijloace foarte plausible; pentru cei ce au îmbrățișat deja meseriile s'a îngrijit, ca să-și câștige chemare pentru acestea și — ceea ce dovedește o precauțiune și mai mare, este, că — între actualele tentațiuni politice naționale — s'a purtat grija pentru păstrarea, ba chiar promovarea simțului național între meseriașii noștri; spre acest scop s'a întemeiat societatea de lectură a sodalilor români, a căror activitate culturală națională ne procură anumite ocazii de o bucurie adevărat însuflețitoare, precum a fost cea memorată mai sus; tot spre scopul acesta s'a lucrat cu cea mai mare energie pentru înființarea unei perioade, „Meseriașul român”, un organ, care împlinesc o chemare neprețuită în direcțiunea aceasta. În sfârșit ce poate fi mai folositoriu din punct de vedere național-economic ca banca de păstrare și de împrumuturi „Meseriașul român” intrată în activitate în anul de față? Afară de aceste lucrări de mare preț național, câștigate cu multă sudoare pe lângă muncă continuă, s'a mai lucrat încă și pentru formarea unui fond spre asigurarea viitorului. Acest scop încă s'a atins în parte, căci s'a încrisat cu multă trudă și osteneală un mic fond de vr'o 4 mii de lei. Nisce oameni nobili însă, cari urmărind cu mare atențiune toți pașii acestei corporațiuni cu înalte probleme, și convingându-se despre voința neclintită, despre zelul și opiniile neobitoare de a înainta cât mai repede o cauză ardeătoare și sfântă națională, fără de a se putea ajuta cu mijloace materiale suficiente, oameni cu înalte și nobile simțăminte naționale — Țic, au făcut o mare jertfă pentru înlesnirea promovării unor interese atât de vitale ca cele urmărite de memorata asociațiune. Frumoasa sumă de 50 de mii de franci, a câștigat nobililor donatori DD. Mihail și Elisa Stroescu un nume neperitoriu și vrednic de toată venerațiunea.

Frumoase rezultate acestea de între împregurări atât de mașter, precum avem noi! Și tocmai acesta este unul dintre cele mai puternice momente, cari înaltă meritul urzitorilor unor astfel de fapte, cari le putem număra cu drept cuvânt între producțiunile epocale.

Mult, foarte mult îi datorim deci bărbatului, prin a cărui energie s'au efectuat toate acestea! Venerabilul nostru paroh și catechet pâr. Bartolomeiu Baulescu nu a putut face fapte mai înalte pentru poporul nostru, decât prin înființarea și conducerea asociațiunii din cestiune. Cătă trudă și osteneală îi va fi costat însă din anul 1869 până astăzi, până să vadă adică rezultatele, la care a ajuns acum, numai d-sa va fi sciind și Dumnezeu. D-sa s'a făcut un adevărat apostol în servițiile națiunii pe terenul meseriilor, mulțumindu-se — curat — numai cu mângăierea de a-și vedea prospectele și stăruințele încoronate cu succes atât de strălucit. Dee-i Dumnezeu încă lungă viață cu deplină vigoare, pentru de a aduce cu atât mai multe servicii mult cercatei noastre națiuni. *Nr.*

Nr. 2231 bis. 1887.

Preavenerabil sinod arhidieceșan!

Consistoriul arhidieceșan ca senat bisericesc are onoare a espune momentele mai însemnate ale activității sale în decursul anului 1886 în următorul

Raport general.

I. Numărul ședințelor, ce a fost senatul bisericesc în decursul anului expirat 1886, a fost preste tot de 52, și anume: ordinare 37, extraordinare 15, ear numărul esibilitelor, intrate în resortul acestui senat, a fost preste tot de 2008 piese.

Din acestea s'au rezolvit partea cea mai mare în ședință, în parte și pe cale prezidială 1987 piese, rămânând astfel neresolvite la 31 Dec. 1886 157 piese, ear la 31 Martiu 1887 erau încă neresolvite 21 piese, cu totul dar 2008 piese.

Consemnarea pieselor neresolvite și restante, conform însărcinării sinodale dela 22 Aprilie 1886. Nr. 61, se alătură aici sub litera A).

Referata o au purtat, cu puțină excepțiune, referenții ordinari ai senatului Zacharia Boiu și Nicolau Cristea, precum se va arăta mai deapropo în raportul general din partea consistoriului plenar. *)

II. Conscripțiunea anuală a clerului și a poporului arhidieceșan pe anul 1886, rangiată după protopresbiterate, se alătură sub B), observându-se, că datele din protopresbiteratul Murăș Osorheiului, din cauza adâncilor bătărnețe ale protopresbiterului respectiv, sunt foarte defectuoase, și nici după mai multe ursorii, date destul de timpuriu, nu s'au putut completa; s'au luat însă măsurile de lipsă pentru posibila înlăturare a scăderilor pe venitoriu.

După conspectul provocat clerul arhidieceșan constă astăzi, cu un arhiepiscop și metropolit în frunte,

a) în centru:

din archimandrit și vicariu arhiepiscopesc	1
archimandrit și asesor consistorial	1
protosinel	1
asesori consistoriali protopresbiteri	3
director și profesor seminarial, protopresbiter	1
profesor seminarial protopresbiter	1
profesori seminariali presbiteri	2
archivarul consistorial presbiter	1
espeditor	1
profesor seminarial protodiacon	1
cancelist consistorial diacon	1
la oaltă	15

b) în afară:

protopresbiteri actuali, totdeauna și parochi	32
protopresbiteri fără parochii	3
protopresbiteri emeritați	2
administratori protopresbiterali (și 1 protopresbiter ca adminis. protopopesc.)	3
parochi	863
administratori parochiali (fără parochii propriie)	26
capelani	68
diaconi	2
la oaltă	999

Prin urmare dar clerul arhidieceșan este reprezentat prin 1014 persoane, adică cu 29 mai puține decât la anul 1885. Numărul sufletelor în arhidieceșă este peste tot de 693,881, ceea ce față cu anul 1885 ar arăta un creșcământ de 5346 suflete, adică în percente 0,77, — un număr destul de nefavorabil, neajungând adică creșcământul nici la 1%.

Din cele 37 protopresbiterate ale arhidieceșei se arată decrescământ natural, adică mai mulți morți, decât născuți în protopresbiteratele Hațegului și Orăștiei, colo născuți 1333, morți 1444, și aici „ 822, „ 832; ear în protopresbiteratul Devei numărul născuților cu 695 este aproape ajuns de numărul morților cu 689. Causa acestei aparințe nefavorabile sunt partea cea mai mare boalele epidemice, cari au grassat între copii cu deosebire în părțile acelea, precum în anul trecut am avut să înregistrăm o aparință analogă în munții apuseni. În toate celelalte protopresbiterate populațiunea se arată în creștere; mai însemnată este aceea — presupunând firese pretutindeni esactitatea datelor așternute din protopresbiterate — în tracturile: Branului, Sebeșului, Sibibiului, Treiscaunelor și Ungurașului, unde numărul născuților întrece pe al morților cu 1/2, ba până aproape jumătate (la Bran morți 452, născuți 805).

Comparând numărul preoților cu al populațiunii preste tot, rezultă că tot la 685—686 suflete se vine un preot, — populațiunea, carea, pecum atestă conspectul anilor precedeți, puțin variață din an în an.

III. Din numărul total al preoților de 1012 au reposedat sub durata anului 1886 preste tot 24, cu 4 mai mulți decât în anul 1885; s'au chironit, și anume clerici absolți cu calificatiunea normală prevădută în regulamentul seminarial 23, ear clerici extraordinari, cu calificatiune inferioară de cea normală 9. Conspectul tuturor celor chironitii în decursul anului 1886 urmează sub C).

IV. Parochii vacante au ramas la finea anului 1885 92; în decursul anului 1886 au mai venit în vacanță 20, din parochiile vacante s'au întregit în decursul anului 1886 pe cale concursuală 26, așa încât la 31 Decembrie 1886 mai remasără în vacanță 86 parochii.

Consemnarea parochiilor vacante se alătură raportului present sub litera D).

La întregirea parochiilor se încearcă pretutindeni, dar cu deosebire unde dotațiunea nu ajunge nici la cea de classa a III, îmbunătățirea venitului preoțesc; însă fiind timpurile grele și poporul sărac, dar parte mare și sedus, fie de oameni interesați din sinul bisericeii, dar cu deosebire de alții, cari stau afară de biserica noastră, preste tot cu puțin succes. De aici provine, că concurenți cu calificatiunea prescrișă nu se înduplecă a ocupa atari posturi, cari nu le garantează subsistiința; și urmarea e, că se face loc pentru concurenți cu calificatiune mai puțină, cari sau fiind născuți și domiciliati în respectivele comune și având acolo lăpțe conexiuni familiare, sau fiind altminteră cunoscuți poporului, sunt propuși și recomandați consistoriului ca candidați extraordinari. Astfelu consistoriul a fost nesecat de împregurări, a întregi și în decursul anului expirat mai multe parochii cu atari indiviți mai puțin calificați, pe cari apoi în cursuri extraordinare mai scurte s'a silit a-i înzestra barem cu cunoștințele elementare, indispensabile pentru îmbrăcarea tagmei preoțesci și purtarea oficiului parochial. Împregurarea aceasta a fost adeseori obiectul serioasei îngrijiri a autorității bisericeii, și sperăm, că fiind ea predată spre studiere unei comisiuni consistoriale, în anul următoriu vom putea veni înaintea Preavenerabilului sinod cu o propunere motivată pentru înlăturarea acestui neajuns.

V. Cât pentru seminarul arhidieceșan, secțiunea teologică, — căci despre cea pedagogică tractează raportul senatului școlariu, — instrucțiunea se predă de un profesor diriginte, doi profesori ordinari și doi extraordinari. Cursul instrucțiunii, precum se știe, este de trei ani. Numărul elevilor în anul școlariu 1885/6 a fost cel următoriu:

în cursul III. 20

„ „ II. 28

„ „ I. 32

cu totul 80

adecă cu 10 mai puțini, decum prescrie regulamentul seminarial, dar cu 11 mai mulți, decât în anul școlariu precedent. Toți elevii au fost internisi, solvind drept intertențiune modesta tacșă de 60 fl., acoperindu-se restul din dotațiunea dela stat și din fondurile arhidieceșane, și anume din fondul seminarial.

Dintre cei 80 clerici au fost absolvenți de gimnasiu (maturisați) 23, cu 8 clase gimnasiale, dar fără maturitate, 10, ear restul cu 7—6 clase gimnasiale parte și absolvenți de pedagogie.

Programul seminarial s'a edat și pe anul 1885/6; acela, ca o dovadă despre progresul acestui institut al arhidieceșei noastre, se alătură aici sub E.) (Va urma.)

Varietăți.

* (Încheierea sinodului.) Sesiunea ordinară a sinodului arhidieceșan din anul curent, s'a încheat Marți după ameași.

* (Conferința.) O mulțime de români de classa inteligentă vęărăm mișcându-se prin Sibiu, cari s'au adunat din diferite părți ale țării, pentru a participa la conferința partidului „național” român, ce se va ține aici astăzi și mâne.

* (Denumiri.) Maj. Sa împăratul a denumit în luna lui Mai de majori la infanterie pe căpitănel de cl. I din reg. 51 A. Drăgan la reg. inf. 32; ca căpitani de classa II, pe supra locotenenții: Andreiu Hangău dela reg. 63 de inf; Ioan Humița la inst. geogr. militar; George Boldea la 64; Stefan Muic dela al 62-lea la 66; Chiriac Bacilla la 50; Vasiliu Literat la 2; Nicolau Dragomir la 64; George Popovici la 62; Luca Sniaric la 51 reg.; ca supra locotenenți, pe locotenenți: Ioan Timar, la 62; Eugen Roșca la 31; Marcu de Barcia la 64; Dionisiu Florian la 50; Sabin Hodoșu la 50; calocotenenți pe sub locot.: Mihail Cioban la 2; la trupele de vęători ca căpitani de cl. pe Ioan Poplăcean la 28 bat. ven. de câmp, ca supra locotenti la artilerie pe locot.: Ioan Muica Nr 12; ca oficiant de classa III în oficiul de control mil. pe: Martin Nocoliciu. — Au fost transferați: cap. de cl. I. Pavel Petriceviciu la reg. 6 inf; Florian Domide la 63; supraloc. Ioan Ionaș la 2; ca locot. în reg. Moise Savu la 31; Iosif Pică sub intend. mil. ca șef la 9 div. de inf.

La honveđi au fost înaintați de cap. cl. II supralocot.: Moise Andreiu la 24 sem. brig.; la supralocot. Ioan Pusan 21; Ioan Szigethi; de locot. George Horvath.

* Regina României înainte de a părăsi Mehadia a trimis împărătesei și reginei noastre două posii compuse de dânsa, una dedicată împărătesei, ear în a doua înalta autoară cântă frumusețele naturale ale scaldei. Împărăteasa multumi îndată în persoană Reginei, îmbrățoș de mai multe ori pe Autoara și i-a predat o cunună de flori de pădure, culesse cu propria sa mână.

* Manevrela în Ardeal. Manevrela corpului de armată ce se vor face în anul acesta cu trupele corp. al 7 (Timișoară) și al 12 (Sibiin), la cari vor lua parte și bat. de honveđi ale corp. 2 (Segedin) și 6 (Cluș) se vor ține pe valea mureșului în Sud-Vestul Transilvaniei. Aici va sosi regele și oaspeții armatelor streine. Cuartirul regal va sosi prin Arad la Deva și se va staționa în Orăștie, Huniadoara și Hațeg. De aici va pleca împăratul la exercițiile cele mari ale cavaleriei la Caniza.

* Foc îngrozitoriu, a nimicit în 1 Mai comuna Cingud, de lângă Alba-Iulia. Infrișoșatul incendiu a fînnt mai bine de 8 oare și a distrus întreg satul afară de biserică și vr'o șapte familii din apropierea bisericeii; afară de case, suri, șopuri, pomi au ars o mulțime de rimători de galite și vite. Paguba e enormă.

Celor mulțumii datorese ele lățirea lor și tot mai tare se sporesc numărul acolora, cari bucuros dau atestat, că pilurile de Svitzera ale farmacistului R. Brandt e leacul cel mai bun și mai efim. Se capătă o cutie cu 70 cr. în farmacia, Se atrage atențiunea asupra crucii albe în pământ roșu, cu iscălitura R. Brandt.

Loterie.

Mercuri în 4 Maiu 1887.

Brünn: 15 53 48 36 66

Nr. 127 [1583] 3-3
CONCURS.

La scoalele medii rom. gr. or. din Braşov este de ocupat dela 1-ma Septembrie anul scolar 1887/8 un post de profesor secundar de muzica vocală pentru gimnaziu, scoala comercială şi reală şi la clasele IV şi V de fete.

Cu acest post este împreunat şi oficial de instruitorii şi conducătorii al corului Bisericeii rom. ort. res. dela St. Nicolae din Braşov.

Pentru ocuparea acestui post se scrie concurs cu termen până la 20 Maiu (1 Iunie) 1887.

Concurenţii vor adresa petiţiunile lor către subscriisa Eforia scolară, instruite cu documentele:

- a) că sunt de naţionalitate români şi de religie gr. orientală;
- b) că au purtare morală şi politică bună;
- c) că sunt sănătoşi;
- d) să producă testimoniu despre absolvirea cursului la vreun conservator de muzică, sau că posedă cunoştinţe temeinice din muzica vocală şi instrumentală.

Emolumentele sunt:
Pentru postul de profesor de muzica vocală la scoale, salariu anual de 500 fl. v. a. şi pentru postul de instruitorii şi conducătorii al corului

bisericesc salariu anual de 600 fl. v. a. şi 50 fl. pentru Note.

În fine au să dechiare toţi concurenţii în petiţiunile lor, că se vor supune necondiţionat regulamentelor şi dispoziţiunilor în vigoare prezente şi viitoare a le institutului nostru, precum şi instrucţiunii relative la postul de conducătorii al corului bisericesc.

Braşov, 8 Aprile, 1887.
Eforia scoalelor centrale române ort. răsăritene Braşov.

N. Strevoiu,
v. preş.

Nr. 390 [1581] 3-3
EDICT.

Maria Ioan Stoica gr. or. din Mohu, carea de 5 ani şi-a părăsit cu necredinţă pe legiuitul ei bărbat, Ioan Nascu asemenea gr. or. din Mohu, prin aceasta se citează a se înfăţişa înaintea subsemnatului în termen de 6 luni dela prima publicare a acestui edict, căci la din contră cererea de divorţ a bărbatului se va pertracta şi decide din motivul pribegirii femeii aici crenutate.

Scaunul protopresbiteral gr. or. al Sibiului, ca for matrimonial de prima instanţă.
Sibiui, 17 Faur, 1887.

Simion Popescu,
protopresbiter.

Nr. 5274/1887. [1586] 2-3
v. c.

Publicaţiune.

În sensul §-lui 191 din legea despre dreptul de apă (art. XXIII: 1885) provoc pe toţi acei proprietari de construcţiuni de apă şi de drepturi de folosiri de apă existente în teritoriul comitatului Sibiui, cari la publicaţiunea din 30 November 1886, Nr. 8765, până la finea lui Martie 1887 nu şi au însinuat concesiunile privitoare la drepturile lor respective dovedile despre folosirea de 20 ani neconturbată, ca în termen de 6 luni, adică până înclusive în 26 Octomvrie 1887 să suplice pentru concesiune, căci la din contră drepturile lor se vor privi de terse şi des

pre construcţiunile lor va dispune autoritatea.

Se observă, că suplicile pentru căştigarea concesiunilor şi celelalte scripte sunt în sensul §-lui 191 al. 2 din legea despre dreptul de apă scutite de timbru şi conpetinţă.

Indatorirea de a suplica pentru concesiune se estinde asupra proprietarilor tuturor construcţiunilor de apă supuse concesiunii; deci asupra întreprinderilor de irigare, de dreurare, de apărare în contra imendărilor, de industrie; mai departe asupra apaductelor publice şi private, asupra canalurilor publice şi private, asupra stavelor (gaturilor) de apărare şi asupra jilpelor Sibiui, 26 Aprile, 1887.

Vice-comitele comitatului Sibiui.
Gustav Thalmann.

Domnul Fragner, Praga!

Cred că e datoria mea a ve înştiinţa că de doi ani întrebuiţez preparatul d-voastre balsamul de viaţă al Dr.-ului Rosa, care în călătoriile mele, în diferite climate, are o înfăţişare binefacătoare. Ve rog deci a-mi trimite patru sticle mari la Semlin. Proxima mare călătorie va fi la Vidin, Giurgiu şi Galaţi, unde balsamul Dr. Rosa 'mi e indispensabil.

Cu profund respect **Toma Turinaz,**
Conducător la societatea navigaţiunei pe Dunăre, la Semlin.

Mijloc grabnic şi sigur
pentru boale de stomach şi consecinţele lor.

Conservarea sănătăţii

se bazează numai pe conservarea şi promoţiunea unei digestiuni bune, căci aceasta este condiţia fundamentală a sănătăţii şi a unei stări corporale şi spirituale. Cel mai bun medicament de casă pentru regulara mîsturei spre a obţine o compoziţie de sânge adevărat, pentru depărtarea părţilor sângelui strict şi rău, este mult cunoscutul şi plăcutul

Balsamul de viaţă al Drului Rosa.

Acasta, e preparat din plantele cele mai bune şi mai vindecătoare, este probat ca foarte excelente la toate boalele digestive, adică la lipsă de apetit, răgăială cu acrimă, flatuosităţi, vărsături, dureri de stomach, cădere de stomach, şi prea îngreunarea lui cu bucate, flegmă, hemoroide, boala femeestii, ipohondrie, melancolie (în urma conturbaţiunii digestiunii); acasta împrescătăză întreaga activitate a mîsturei, produce sânge curat şi sănătos şi reia compusul bolnav puterea şi sănătatea de mai înainte. În urma acestei însuşiri excelente, acasta a devenit un medicament de casă sigur şi probat popular, dobândind o întindere universală.

1 sticlă 50 cruceri, o sticlă dublă 1 fl. v. a.

Mii de scrisori de recunoştinţă stau la dispoziţie. Balsamul la cereri francate se trimite în toate direcţiile pentru plata prin mandate postale.

Pentru de a depărta falsitatea

fac pe toţi băgători de seamă la aceea, că fie-care sticlă pregătită de mine după prescrierea originală.

Balsamul de viaţă al Drului Rosa

pe o parte e imprimată în sticlă cu firma mea şi cu legala lipire a marcei (vultur cu literele „DR. R.“ în scutul de piept) — pe partea diametral opusă însă cu decoraţiuni puse una lângă alta, şi prin mijlocirea unui dop de metal, pe care se află împreunată marca, se astupă. Sticlele sunt învalite în anunţurile de întrebuiţare. Pachetarea se face în carton vinet, care e scris pe părţile longitudinale cu

„Balsamul de Viaţă al Drului Rosa“

din farmacia „la vulturul negru“ a lui **B. Fragner, Prag Nr. 205—III,** şi e în limba germană, boemă, maghiară şi franceză, ear muclele sunt puse pe chipurile legale ale marcelor.

Orice preparat lipsit bater numai în parte de vr'unul din lucrurile esuale, se se considere de fals.

În original se află: Balsamul de viaţă al Drului Rosa în principatul depot al fabricantului **B. Fragner,**

apotecă la Vulturul negru, în Praga, cormul dela Spornergasse 205—III şi în depozitele mai jos însemnate

Sibiui: Karl Müller, apotecar, W. F. Morscher, apotecar; — Cluj: Iohann Wolff, apotecar, Nicolau Székly, apotecar, Adolf Valentini, apotecar; — Braşov: Eduard Kugler, apotecar; — Torla: Gabriel Wolff & Sohn, apotecar.

Toate apotecele din Austria, au în deposit acest balsam de viaţă.

Medicament
pentru
boala de fungie,
tuberculoasă (oftică), astmă (respiraţiune), catar cronic de plumăni etc. prin

Echshalaţiune de gas (cu ajutorul injecţiunii rectale).

Necredutul, idealul admirabil şi nerealisabil al medicilor, se poate efeptui sigur şi de tot prin mijlocul acestei metode de cură! Despre efectul medical sigur şi admirabil mărturisesc următoarele epusuri alăturate în scurt, dar mai ales atestatele profesorilor de renume european, şi cari se legitimează prin prescriptele medicale prezente din şi afară din ţeară:

„Adeseori chiar după trei întrebuiţări a echshalaţiunii de gas cu ajutorul injecţiunii rectale pere: tusea, frigurile, scupărea, (flegma) şi mirosul greu de sudoare. Greutatea corpului se sporesce pe septemână cu 1/2—1 klgram. Paşientul se vindecă şi şi poate ear începe activitatea obositoare a vieţii.

„La astmă, după o 1/2 de oară dela întrebuiţarea echshalaţiunii de gas, i-se dă un indem pentru respiraţiune. La întrebuiţarea mai departe a curei nu se mai repetesc atacurile.“ Chiar şi coardele vocale distrucate şi plumăna pe jumătate distrucată încă se vindecă. Dintre 30 de pacienţi în ultimul stadiu al tuberculosei s'au mēntuit toţi de tot prin mijlocirea injecţiunii de gas.

Precum în cele mai mari spitaturi din lume, astfel şi în **spitalul imperial reg. comun din Viena** află aparatul echshalaţiunii de gas cea mai mare întrebuiţare. — Atestatele celor vindecaţi o dovedesc.

Aparatul ces. reg. a. p. al echshalaţiunii de gas (injecţiunii-rectale) este complet, cu adausul la producerea gasului, dimpreună cu instrucţiunea întrebuiţării pentru medici; şi pentru întrebuiţarea însaşi a bolnavilor prin

Dr. Carl Altmann, WIEN, VII. Mariahilferstrasse Nr. 80, se poate primi pentru **8 fl. şi 30 cr.** pentru pachetare, cu bani gata sau cu rambursa postală.

Cură în sine nici nu molestează şi nici nu strică. [1583] 3-50

Sternberg Armin

Fabrică pentru instrumente musicale, Budapesta VII Bezirk, Kerepesi-ut Nr. 36.

Fabricaţiune şi mare magazin de instrumente cordale, pentru batere şi suflare, numai de calitate escelentă.

Nou! flauta-harmonică

cu 12 clape, tonuri foarte încântătoare, pentru ori cine, tânăr ori bătrân, îndată poate cânta. **Preţul 2 fl.**

Mare magazin de **Ariston, Xiophon, Orpheus, Symphonion** cu note lor. Reparaturile se efeptuează uite, bine şi efin. Instrumente vechi se cumperă. Cataloge mari, ilustrate cu circa 300 de ilustraţiuni la cerere se trimite gratis şi franco. Pentru harmonică şi harmonium Preş-curanse separate cu ilustraţiuni. [1582] 3-20

Alifă de casă universală din Praga.

Mijloc sigur şi probat pentru vindecarea tuturor inflamaţiilor, rănilor şi umflăturilor.

Acasta se întrebuiţează cu succes sigur la inflamarea, oprirea laptelui şi impieturii pieptului femeilor la înfărcarea copiilor; la abscese, umflături sanquiale, beşicte purioase, la umflături unghiilor, la aşă numitul vierme la deget, la petrificaţiuni, umflături de ghiuduri, la perios, la umflături reumatice, inflamaţiuni cronice la gleznele picioarelor, la scirtelia, la asudarea picioarelor şi ochiari (bătrâni), la mâzi crepate, la umflături provenite din împunsătura insectelor, la rani pururoase, rac, aprinderea periosului etc.

Toate inflamaţiunile, petrificaţiunile şi umflăturile se vindecă în timpul cel mai scurt; dacă rana are deja materie în timp scurt se vindecă după ce s'au tras toată aceea materie.

O doză mică 25 cr., una mare 35 cr.

Prevenire!

Trăg'nd atenţiunea, că acest mijloc de cură se imitează adese ori şi în diferite moduri, me ved obligat a face pe toţi atenţi, că ceastă alifă de casă din Praga după adevăratul original n'au mai eu singur o produc şi că se află umplută în doze gabine de metal, care pe capac are depusă marca aceasta pe lângă aceea încă scris cu negru „Alifă de casă universală“ din Praga B. Fragner, farmacia „vulturul negru“ Praga Nr. 205—III în limba germană şi boemă. — Dosele se învaliue în hartie roşă, care are afară de marcă se află pe partea de deasupra imprimat Alifă de casă universală din Praga etc. în limba germană şi boemă.

De cumva P. T. cumperătoriu va afla altă împachietare a doselor de căt, care e descrisă, preparatul se se privească de fals şi se se retrimită.

Balsam de auş.

Cunoscut ca mijlocul cel mai nimerit şi mai eficace pentru vindecarea auşului greu şi dohândirea auşului perlut de tot.

O sticluţă 1 fl. v. a. [1528] 8-20